
Van der Capellen s.g.

Anti-pestprotocol

Anti-pestprotocol

Algemeen:

Pesten wordt niet getolereerd op Van der Capellen s.g., omdat wij een veilige en gezellige school willen zijn en hierin hoort pesten niet thuis!

Anti-pestcoördinator:

De anti-pest coördinator is mw Wierenga. Zij kan de mentor en de leerlingcoördinator helpen om het pesten aan te pakken en heeft korte lijnen naar het team Ondersteuning en Begeleiding en andere externe instanties.

Pesten of plagen?

Plagen en pesten is niet hetzelfde. Niet alle leraren en ouders kunnen het onderscheid even goed herkennen. Hierdoor wordt pesten nogal eens ten onrechte voor plagen aangezien. Bij plagen zijn beide partijen (vrijwel) aan elkaar gelijk, en is de situatie één op één. De ene keer doet de een wat, de andere keer de ander. Het kan gebeuren dat het niet prettig gevonden wordt, en er kan zelfs ruzie van komen, maar zelfs dan geven beide partijen goed partij. Plagen kan ook een goedaardig karakter hebben, waarbij beide partijen erom kunnen lachen.

Pesten is structureel anders. In tegenstelling tot bij plagen is er hier geen gelijkwaardigheid meer. De pesterijen gebeuren (vaak) niet één op één, maar met een hele groep tegen één (soms twee of drie, maar altijd een minderheid). De gepeste kan zich niet verweren, en is altijd de sigaar. Vaak durft of kan hij niet terugslaan, of is hierin niet doeltreffend. Plagen houdt na verloop van tijd op, terwijl pesten vaak voortdurend door gaat. Zelfs kleine grapjes hoeven niet per se plagen te zijn. Als het grapje tot vervelens toe herhaald wordt en de ander zich niet goed kan verweren, dan is er ook al sprake van een (lichte) vorm van pesten.

Het aanhouden van pesten, gedurende meerdere jaren, kan psychische klachten veroorzaken. Deze klachten kunnen langdurig van aard zijn. Vaak is de pester van jonge leeftijd zich hier niet van bewust. Voorbeelden van deze klachten zijn: minderwaardigheidscomplex, faalangst, grote mate van onzekerheid op allerlei gebied, aanpassingsproblemen en vereenzaming. Enkele langdurige en of ernstig gepeste jongeren kunnen aan zelfdoding gaan denken of zelfs uitvoeren.

Bekende vormen van pesten zijn:

- Het slachtoffer doodswijgen;
- Bijnamen geven;
- Over het slachtoffer roddelen of hem/haar publiek voor schut zetten;
- Het slachtoffer in de les voortdurend afleiden. Vaak komt het ook voor dat het slachtoffer, wanneer hij iets terugzegt of terugslaat, van de leraar straf krijgt. Dit tot groot vermaak van de daders;
- Fysieke intimidatie, mishandeling;
- Verbale intimidatie;
- Afpersing: het slachtoffer moet geld of goederen aan de pester(s) geven of klusjes voor hen doen;
- Beschadiging, vernieling, diefstal of kwijtmaken van eigendommen van het slachtoffer;
- 'Grapjes' met het slachtoffer uithalen, waardoor hij/zij door een hele groep wordt uitgelachen;
- Voortdurend kritiek op het slachtoffer uitoefenen;
- 'Cyberpesten': Men kan iemand op verschillende manieren cyberpesten. Het gaat om kwetsende of bedreigende teksten bijvoorbeeld via chatprogramma's als What's App of Instagram. Men kan ook beledigende foto's, video's of persoonlijke gegevens van het slachtoffer op het internet of op sociaalnetwerksites plaatsen zoals Snapchat, Instagram, Facebook en / of Twitter. Dan is er sprake van cyberstalking, waarbij één of meerdere daders doelbewust een slachtoffer lastig blijft vallen.

Preventie:

Aan het begin van een schooljaar zal een klas in de onderbouw (o.l.v. de mentor) samen spelregels opstellen: wat is prettig voor iedereen? Wat doen we als klas niet? Deze regels worden regelmatig gezamenlijk geëvalueerd. Daarbij zal (door de mentor) aan de hele klas de boodschap meegegeven worden, dat pesten niet 'stoer' of 'cool' is, en niet acceptabel.

Preventie tijdens lessen, voorlichtingen en voorstellingen:

In de mentorlessen van de brugklas wordt er aandacht besteed aan dit thema. Ook wordt er in dat schooljaar een theatervoorstelling voor gekeken met als thema "(cyber)pesten".

Daarnaast werken wij op school met "peergroup mediators", oftewel "leerlingbemiddelaars". Dit houdt in dat leerlingen die onderling ruzie maken worden bemiddeld door leeftijdsgenoten, die er speciaal voor zijn geselecteerd en opgeleid om dit te kunnen. Wanneer deze bemiddelaars opmerken dat een bepaalde leerling wel wat vaker "de klos" is, spelen ze dit door aan de begeleidende docenten.

Wanneer het dan toch gebeurt:

Wanneer er (kleine) signalen van pestgedrag zijn, dienen deze z.s.m. doorgegeven te worden door slachtoffer, ouders of getuigen aan de betrokken mentor of leerlingcoördinator.

De mentor of leerlingcoördinator kan de hulp inschakelen van de anti-pestcoördinator. Er wordt uitgezocht wat er precies aan de hand is en zodra er duidelijkheid ontstaat moet er aandacht besteed worden aan de betrokkenen volgens de 5 sporenaanpak.

- Hulp aan het gepeste kind
- Hulp aan de pester
- Het mobiliseren van de zwijgende middengroep in de klas
- Het op de hoogte stellen van docenten/ ondersteunen van docent in de groep.
- Het ondersteunen van ouders van beide partijen.

Zowel de hulp aan de gepeste leerling als aan de pester kan een professionele insteek hebben, zoals gesprekken met schoolmaatschappelijk werk of een doorverwijzing naar andere hulpverlening.

Op school bieden wij de mogelijkheid (of soms verplichting) om een leerling die pestgedrag vertoont, een Kickstart-traject (voormalig Rebound) te laten starten. Een traject van 8 weken waarin de leerling buiten zijn klas, maar wel in ons schoolgebouw, onderwijs volgt in een kleine setting en waarbij veel aandacht wordt besteed aan sociaal gedrag, drijfveren en denkfouten. Dit geeft de klas en de gepeste de mogelijkheid om tot rust te komen en geeft de pester de mogelijkheid om zijn gedrag te leren begrijpen en verbeteren.

Indien noodzakelijk kan de school ook sancties opleggen. Dit is afhankelijk van de ontstane situatie. Te denken valt aan:

1. Terugkomen
2. Het schorsen van de pester(s)
3. Bij herhalingen het verwijderen van een leerling.

De zwijgende middengroep van de klas kan gemobiliseerd worden door in de klas opnieuw aandacht te besteden aan het maken afspraken die ze zelf formuleren en bijvoorbeeld ondertekenen in de vorm van een klasse contract. Deze afspraken kunnen wekelijks even aangehaald worden.

De docent(en) kunnen hulp vragen aan het team ondersteuning en begeleiding. Bijvoorbeeld bij het begeleiden van het groepsproces.

De ouders van beide partijen worden ondersteund door school in het proces. Ouders worden serieus genomen en worden door school geadviseerd en begeleid bij de te nemen stappen.

Cyberpesten

Bij deze vorm wordt er gepest via het internet. De meest voorkomende vorm van pesten is laster. Bijvoorbeeld door het verspreiden van filmpjes of foto's of tekstberichten via social media. Maar ook

het hacken van iemands gegevens komt voor of zelfs het overnemen van iemands digitale persoonlijkheid.

Pesten op deze manier is heel erg vervelend, want het houdt niet op als je niet meer op school bent, maar kan altijd doorgaan. 24 uur per dag, 7 dagen in de week. Je kunt er niet aan ontsnappen door iemand uit de weg te gaan. Je kunt ook vaak niet zien wie het doet, dus je kunt ook niet vragen om ermee te stoppen. Ook is het vervelend omdat het zich snel kan verspreiden en veel mensen het kunnen lezen of zien. Ook is het heel moeilijk om de berichten en foto's weer van het internet af te halen.

Een paar tips:

- Reageer niet op de vervelende berichten die je ontvangt.
- Geef nooit je adres, achternaam en/of telefoonnummer.
- Gebruik altijd een nickname (schuilnaam)
- Bewaar de berichten, zodat deze als bewijs kunnen worden aangeboden.
- Probeer uit te zoeken wie de dader is.
- Reageer niet op een nummer dat niet wordt herkent.
- Chat alleen als men de ander kan blokkeren.
- Houdt inlognamen en wachtwoorden geheim.
- In het uiterste geval: Verander het nummer en geef het nieuwe nummer alleen aan betrouwbare mensen.
- Meld het aan Pesten.nl via het meldformulier op de site. Vertel het aan je ouders/mentor etc.
- Doe aangifte bij de politie.

Stappenplan bij signalen van pesten:

- 1) Pestsignalen komen binnen bij de mentor, via ouders/ kind/vertrouwenspersoon/docent/leerling etc.
- 2) Mentor licht leerlingcoördinator in en gaat in gesprek met alle betrokkenen (5 sporen)
- 3) Mentor maakt afspraken met de betrokkenen en besteed aandacht aan het welzijn van de betrokkenen.
- 4) Mentor noteert alles in LVS, inclusief de afspraken.
- 5) Is hierna het pesten nog steeds niet gestopt? Mentor meld zowel dader(s) als slachtoffer(s) aan bij leerlingcoördinator ondersteuning en begeleiding (signaalbrief)
- 6) Team ondersteuning en begeleiding gaat in overleg met leerlingcoördinator en de betrokkenen over op een gepaste aanpak, zoals eerder beschreven.
- 7) Team ondersteuning en begeleiding kan de mentor en/of klas begeleiden/ondersteunen bij de impact of gevolgen.

Stappenplan bij signalen van cyberpesten:

- 1) Pestsignalen komen binnen bij mentor via ouders/kind/ etc.
- 2) Mentor/ leerling print alle bewaarde pestberichten uit. En helpt te achterhalen wie de dader is.
- 3) Wanneer de dader niet anoniem is: volg het normale stappenplan.
- 4) Wanneer de dader anoniem blijft: adviseer de leerling/ouders aangifte te doen bij de politie en adviseer om alle accounts te blokkeren.
- 5) Biedt de leerling hulp aan via het team ondersteuning en begeleiding.